



ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αποτελέσματα ενάλιας αρχαιολογικής έρευνας Κάσου 2020

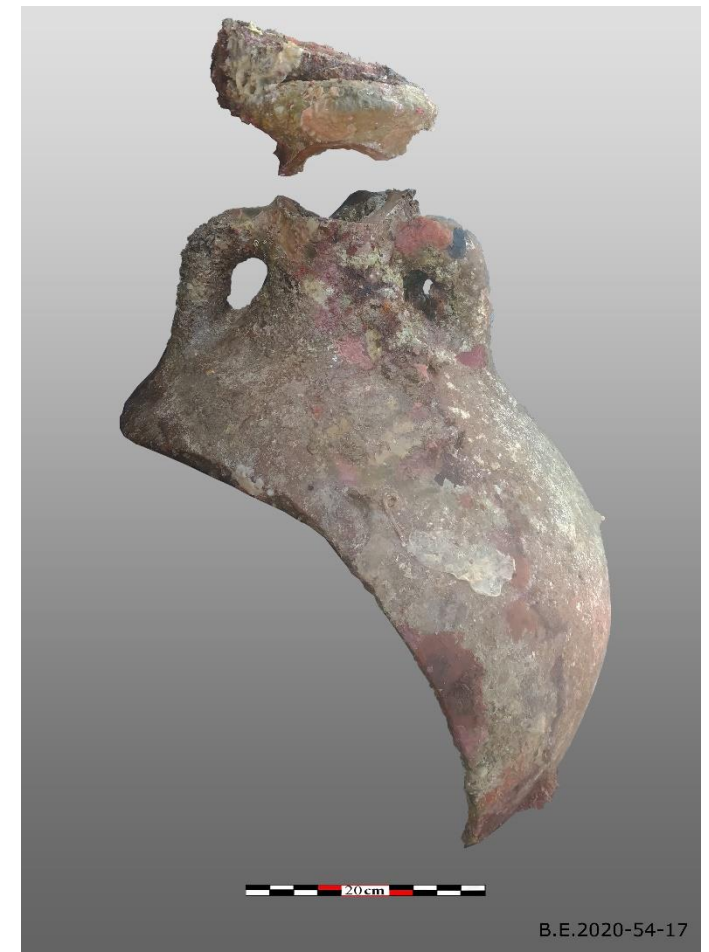
Τον Ιανουάριο του 2021 δημοσιοποιήθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού το επίσημο δελτίο τύπου σχετικά με τα αποτελέσματα της δεύτερης ερευνητικής αποστολής της ενάλιας αρχαιολογικής έρευνας στον θαλάσσιο χώρο της Κάσου, η οποία υλοποιείται από το Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών (ΙΙΕ) του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (ΕΙΕ), σε συνεργασία με την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.





2020

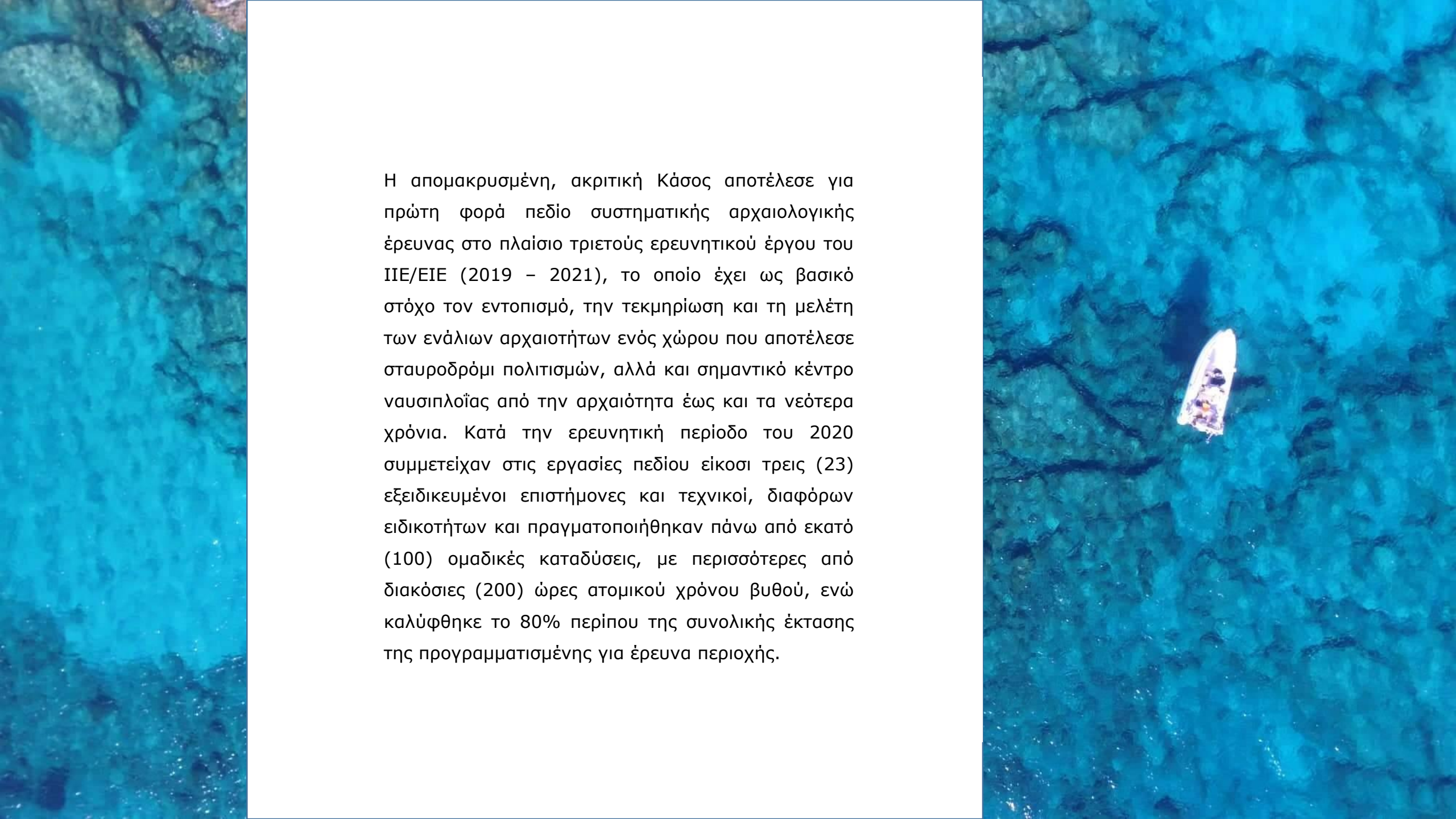
Η δεύτερη ερευνητική αποστολή πραγματοποιήθηκε από 23 Σεπτεμβρίου έως 14 Οκτωβρίου 2020, υπό τη διεύθυνση των αρχαιολόγων Ξανθής Αργύρη και Γεωργίου Κουτσουφλάκη. Ιδιαίτερα αξιόλογο εύρημα αποτελεί ένα ναυάγιο της Ρωμαϊκής περιόδου, το φορτίο του οποίου απαρτίζεται από δύο τύπους αμφορέων. Σε αυτό αναγνωρίστηκαν αμφορείς της ευρύτερης κατηγορίας των Dressel 20, που αποτελούν αμφορείς ελαίου και κατασκευάζονται σε κεραμικά εργαστήρια της Ισπανίας, στην περιοχή του Γκουαδαλκιβίρ και χρονολογούνται μεταξύ του 1ου και 3ου αιώνα μ.Χ. Η διασπορά τους στον ρωμαϊκό κόσμο είναι ιδιαίτερα εκτεταμένη, κυρίως στις δυτικές Ρωμαϊκές επαρχίες, στην Κεντρική και Δυτική Μεσόγειο. Απαντώνται ωστόσο και στις ανατολικότερες περιφέρειες με έναν μεγάλο αριθμό τους να έχει επισημανθεί (μαζί με την παρουσία κατάφορτων ναυαγίων) στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου.



Το δεύτερο είδος αμφορέων που κυριαρχεί στο φορτίο είναι μία εκδοχή των αμφορέων τύπου *Africana I*, η παραγωγή των οποίων περιορίζεται στα κεραμικά εργαστήρια της *Africa Proconsularis*, και πιο συγκεκριμένα στην περιοχή της σημερινής Τυνησίας. Οι αμφορείς αυτοί θεωρείται ότι πρωτοεμφανίζονται στα τέλη του 2ου αιώνα μ.Χ. και η παραγωγή τους συνεχίζεται μέχρι και το πρώτο μισό του 4ου αιώνα, με τον 3ο μ.Χ. αιώνα να αποτελεί την κύρια περίοδο της εμπορικής τους επιτυχίας. Με βάση την κεραμική που περισυλλέχθηκε και ανελκύστηκε δειγματοληπτικά, το ναυάγιο μπορεί να χρονολογηθεί μεταξύ του 2ου και 3ου αιώνα μ.Χ.



Όσον αφορά στα υπόλοιπα τρία ναυάγια, πρόκειται για ένα ναυάγιο με φορτίο αμφορέων παραγωγής Βορείου Αιγαίου της Ελληνιστικής περιόδου (1ου αιώνα π.Χ.), ένα ναυάγιο με αμφορείς που παράγονται στην αρχαία Μένδη, της σημερινής Χαλκιδικής, και μπορούν να χρονολογηθούν στην κλασική περίοδο (3ο τέταρτο του 5ου αιώνα π.Χ.), και ένα ναυάγιο που ανήκει στην νεότερη περίοδο. Στο πλαίσιο της έρευνας εντοπίστηκε επίσης σημαντικός αριθμός μεμονωμένων ευρημάτων.

An aerial photograph of a small white boat on clear, vibrant blue water. The water's surface is textured with ripples and reflections, and the overall scene is bright and clear. The boat is positioned in the lower right quadrant of the image.

Η απομακρυσμένη, ακριτική Κάσος αποτέλεσε για πρώτη φορά πεδίο συστηματικής αρχαιολογικής έρευνας στο πλαίσιο τριετούς ερευνητικού έργου του ΙΙΕ/ΕΙΕ (2019 – 2021), το οποίο έχει ως βασικό στόχο τον εντοπισμό, την τεκμηρίωση και τη μελέτη των ενάλιων αρχαιοτήτων ενός χώρου που αποτέλεσε σταυροδρόμι πολιτισμών, αλλά και σημαντικό κέντρο ναυσιπλοΐας από την αρχαιότητα έως και τα νεότερα χρόνια. Κατά την ερευνητική περίοδο του 2020 συμμετείχαν στις εργασίες πεδίου είκοσι τρεις (23) εξειδικευμένοι επιστήμονες και τεχνικοί, διαφόρων ειδικοτήτων και πραγματοποιήθηκαν πάνω από εκατό (100) ομαδικές καταδύσεις, με περισσότερες από διακόσιες (200) ώρες ατομικού χρόνου βυθού, ενώ καλύφθηκε το 80% περίπου της συνολικής έκτασης της προγραμματισμένης για έρευνα περιοχής.

Η έρευνα υλοποιήθηκε με χρηματοδότηση από τον Δήμο Κάσου, την ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, τη REVOIL, την Κασιακή Αδελφότητα Νέας Υόρκης, ανώνυμο χορηγό και υποστηρίχθηκε από τον Δήμο Κάσου, τον Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Δωδεκανήσου και τις επιχειρήσεις Arnea, Aquatec, Ελληνικά Καλώδια, Blue Star Ferries και Map4u.





Στοιχεία επικοινωνίας

Ξανθή Αργύρη
Διευθύνουσα Ερευνάς
xanthie@gmail.com

Χαρίκλεια Παπαγεωργιάδου
Επιστημονική υπεύθυνη
hpar@eie.gr

Νίκος Ανδρουτσόπουλος
Υπεύθυνος διαχείρισης έργου και χορηγιών
androunikos@eie.gr

- EPT INTERNATIONAL:
<https://int.ert.gr/ancient-shipwreck-in-kasos-with-cargo-from-spain-and-tunisia/>
- EPT NEWS:
https://www.ertnews.gr/perifereiakoi-stathmoi/notio_aigaio/archαιο-nayagio-stin-kaso-me-fortio-apo-tin-ispantia-kai-tin-tyntisia-synteyxi-me-tin-archaiologo-x-argyri/
- ΥΠΟΑ:
<https://www.culture.gov.gr/el/Information/SitePages/view.aspx?nID=3633>
- NATIONAL HERALD:
https://www.thenationalherald.com/culture/arthro/roman_era_shipwreck_found_in_the_sea_off_the_greek_island_of_kasos_photos-1607629/
- SMITHSONIAN MAGAZINE:
<https://www.smithsonianmag.com/smart-news/archaeologists-unearth-ancient-roman-artifacts-shipwreck-kasos-180976820/>
- SKAI GR:
<https://www.skai.gr/news/entertainment/thisayroi-thalassa-kasou-entopistike-nayagio-romaikis-periodou-me-meikto-fortio>
- NAFTEMPORIKI GR:
<https://m.naftemporiki.gr/story/1682582/kasos-entopistikan-tessera-arxaia-nauagia>